**Verslag Domeinvergadering Economie en Cultuur, Raadzaal d.d. 03-11-2026**
Verslag: Het Notuleercentrum

| | |
|---|---|
| **Domeinvoorzitter:** | de heer Guido Mertens |
| **College:** | wethouder Jenneskens, wethouder Kern, wethouder Mackus, wethouder Noteborn |
| **Domeingriffier:** | de heer Niels Meijers |
| **Aanwezige fracties (14):** | D66, CDA, GroenLinks, SPM, VVD, PvdA, Volt, Maastricht van Nu, Forum voor Democratie, SP, 50PLUS,Partij voor de Dieren, PVM, SAB. |
| **Niet aanwezige fracties (2):** | PVV, M:OED |
| **Domeinleden (18):** | dhr. Gerwen (D66), dhr. Janssen (CDA), dhr. Vos (GroenLinks), dhr. Hacking (VVD), dhr. Vinck (PvdA), dhr. Van Hooren (PvdA), dhr. Ruijters (Maastricht van Nu), mw. De Graaf (PvdD), dhr. Pfennings (PVM), mw. Habets (SAB), dhr. Boelen (SPM), dhr. Jacob (SP); dhr. Besuijen (Volt); mw. Meijer-Coninx (50PLUS), mw. Moonen (50PLUS), mw. Essers (Maastricht van NU), dhr. Sanna (D66), mw. Teeuwen (Partij voor de Dieren). |

**5. Programmabegroting 2027**

**De voorzitter** licht de verschillende programma's binnen het domein Economie en Cultuur toe, te weten Programma 3 Economie en Programma 5 Sport, cultuur en recreatie. Vanavond worden de politieke overwegingen besproken en eventueel worden moties, amendementen en voorstellen aangekondigd. Het agendapunt wordt per programma behandeld en de woordvoerders kunnen wisselen per programma.

*Programma 3 Economie*

*Eerste termijn*

**Senioren (Stads)Partij Maastricht** (Meertens) adviseert om op hoofdlijnen per programma, de jaarverschillen van de exploitaties weer te geven. De Senioren (Stads)Partij Maastricht zal dit ook bij de auditcommissie en de commissie B&V aankaarten.

**GroenLinks** (Smeijsters) vindt de begroting goed leesbaar. GroenLinks is enthousiast over de domeinoverstijgende verbindingen en is tevreden dat preventie veel meer aandacht krijgt. GroenLinks ziet dat steeds meer wordt onderkend dat investeringen in cultuur bijdragen aan welzijn en verbinding. Ook de verbinding tussen sport, cultuur en scholen kan bijdragen aan jeugdhulp. Daarnaast leveren het mkb, de maakindustrie en grote projecten, zoals de Maastricht Brightlands Health Campus, een bijdrage aan gezondheidszorg, diversiteit en werkgelegenheid. Daarmee ontstaan kansen voor alle Maastrichtenaren. GroenLinks ziet dit bij de doelstellingen terug. Ook duurzaamheid en circulariteit krijgen aandacht in het mkb-actieprogramma. GroenLinks hoopt dat deze thema's verder worden ontwikkeld.
Verder vindt GroenLinks de leefbaarheid in de stad belangrijk. De binnenstad is er voor iedereen. Te druk, te duur en te commercieel dragen daaraan niet bij. Toerisme is goed voor de lokale economie, maar de balans is daarin belangrijk. Het aantal overnachtingen bedraagt reeds circa 1,6 miljoen per jaar. GroenLinks vindt dat veel. GroenLinks begrijpt daarom niet goed waarom Maastricht Marketing nog ruim € 1,6 miljoen per jaar aan subsidie ontvangt. GroenLinks vraagt of dit afgebouwd kan worden en om dit geld in te zetten voor leefbaarheid en vergroening.

**SAB** (Habets) heeft geen vragen.

**Volt** (Besuijen) vindt dat de Einsteintelescoop een topprioriteit moet blijven. Daarnaast ziet Volt graag een integraal lobbyteam van Zuid-Limburg en Brightlands richting Den Haag tegen de bezuinigingen op onderwijs, wetenschap en zorg. Volt vraagt welke concrete inzet Maastricht in 2027 levert voor de lobby van de Einsteintelescoop en of het college bereid is om samen met Zuid-Limburg en Brightlands een gezamenlijk

lobbyteam richting Den Haag op te zetten. Daarnaast vraagt Volt hoe het college gaat meten of het geactualiseerde programma Student en Stad ertoe leidt dat meer afgestudeerden behouden blijven voor de stad Maastricht en de Euregio. Ook vraagt Volt of het college bereid is om samen met Brightlands en de UM hiervoor een indicator te ontwikkelen of een onderzoek op te zetten.

**D66** (Pascaud) is zeer positief over de economische koers in deze begroting. Er wordt geïnvesteerd in de kenniseconomie, het Team Ondernemen Maastricht (TOM) wordt versterkt en er wordt geld vrijgemaakt voor het mkb. D66 vindt vooral van belang wat bedrijven en inwoners daarvan gaan merken. D66 vraagt wat het college met de nieuwe plannen en programma's eind 2027 concreet bereikt wil hebben voor de lokale economie en de inwoners. Verder staat terecht in de begroting dat Maastrichtenaren minstens evengoed van hun stad moeten kunnen genieten als bezoekers. D66 is blij met de aandacht voor het spreiden van bezoekers en voor bijzondere kleinschalige evenementen. D66 wil graag een binnenstad waar iets te beleven valt en waar het prettig wonen is. D66 vraagt hoe het college gaat beoordelen of die spreiding werkt en inwoners merken dat de balans verbetert.

**CDA** (Veugen) verwijst naar vraag 2.13 van de technische vragen. De beantwoording van de vraag over de ondersteuning die Team Ondernemen Maastricht (TOM) biedt aan kleine mkb-ondernemers in de binnenstad, is vrij globaal. Het CDA vraagt wat het TOM de komende drie jaar concreet gaat doen voor kleine ondernemers en wat zij hiervan in de dagelijkse praktijk aan ondersteuning kunnen verwachten. Verder geldt hetzelfde voor de beantwoording van het tweede deel van de vraag over de bedrijven die uit Maastricht zijn vertrokken. Het CDA vraagt de wethouder om een nadere toelichting en concretere cijfers, uitgesplitst naar de categorieën retail, horeca en mkb in de binnenstad.

**De voorzitter** vindt dit een meer technische vraag.

**SP** (Van Gelooven) merkt op dat circa € 20 miljoen uit de Algemene Reserves wordt gehaald om de hefboomprojecten te realiseren. De SP vraagt of dit klopt en wat onder een hefboomproject wordt verstaan. Daarnaast vraagt de SP waarom hiervoor extra middelen beschikbaar worden gesteld, terwijl er al een aanzienlijk bedrag in die pot zit. Wethouder Mackus sprak over € 116 miljoen, een bedrag dat over tien jaar zelfs kan oplopen tot € 650 miljoen.

**Wethouder Jenneskens** geeft in reactie op Volt aan dat in het coalitieakkoord is afgesproken om een deelakkoord over Student en Stad op te stellen. De voorbereidingen hiervoor zijn gestart. Er zijn al diverse gegevens beschikbaar, onder andere vanuit de arbeidsmarktregio en Welcome to Maastricht Region, maar ook uit bredere bronnen. De wethouder wil deze data-analyse betrekken bij het deelakkoord.

**De voorzitter** ziet dat Volt (Besuijen) instemmend knikt.

**Wethouder Mackus** bevestigt dat de vraag van de Senioren (Stads)Partij Maastricht in de auditcommissie moet worden besproken.
In reactie op de vraag van GroenLinks of het te druk is in de stad, geeft de wethouder aan dat druk een relatief begrip is. Er moet een balans zijn tussen bewoners en bezoekers. Daarbij bestaat de bezoekersgroep uit meer dan alleen hotelgasten. De meeste bezoekers komen immers uit de regio. Verder dragen de hotelgasten bij aan de bestedingen in de stad.
Verder merkt de wethouder op dat er al geruime tijd geen VVV meer is. Maastricht Marketing zal bovendien een presentatie aan de raad geven. Die organisatie richt zich met name op de branding van Maastricht en op de vraag hoe mensen aan de stad kunnen worden gebonden. De uitstraling van de stad omvat ook meer dan alleen het toeristische imago. Daarnaast heeft Maastricht Marketing nadrukkelijk de opdracht om toeristen te spreiden. Dit sluit aan bij de vraag van D66 of deze spreiding daadwerkelijk effect heeft. De wethouder wil dit onderwerp bij de herijking bespreken en bekijken of hiervoor SMART-geformuleerde kpi's kunnen worden opgesteld.

**GroenLinks** (Smeijsters) begrijpt per interruptie dat toerisme niet alleen betrekking heeft op overnachtingen, maar heeft de indruk dat Maastricht Marketing vooral gericht is op het aantrekken van toeristen. Volgens GroenLinks trekt Maastricht op dit moment voldoende toeristen aan. GroenLinks vraagt om een reactie.

**Wethouder Mackus** geeft aan dat GroenLinks een aantal zaken door elkaar haalt. De opdracht van Maastricht Marketing gaat niet uitsluitend over toerisme, maar is breder en gericht op een betere spreiding van bezoekers. Daarnaast moet Maastricht Marketing, samen met het Maastricht Convention Bureau (MCB), ervoor zorgen dat Maastricht ook op maandag, dinsdag en woensdag aantrekkelijker wordt. De opdracht richt zich daarnaast ook op het aantrekken van mensen die in Maastricht willen werken.

**GroenLinks** (Smeijsters) vraagt per interruptie of de wethouder van mening is dat € 1,6 miljoen nodig is voor die spreiding. GroenLinks vraagt meer uitleg over de informatiesessie van Maastricht Marketing.

**Wethouder Mackus** geeft aan dat in februari 2027 een sessie wordt georganiseerd. De genoemde € 1,6 miljoen bestaat uit zowel structurele als incidentele middelen. Daarnaast werkt het college aan een nieuw convenant met Maastricht Marketing. De samenwerking en opdrachtontwikkeling zijn voortdurend in beweging. De wethouder geeft aan dat de vragen van GroenLinks tijdens die sessie verder worden verduidelijkt.
In reactie op Volt licht de wethouder toe dat sprake is van een brede lobby, die zich niet alleen op Nederland, maar ook op diverse andere landen richt. Ook premiers, onder anderen die van Duitsland, zijn inmiddels betrokken bij de Einsteintelescoop. Het betreft dus een interessante geopolitieke puzzel. Verder is de minister van OCW ook goed bekend met dit onderwerp. De gemeente Maastricht onderhoudt reeds intensieve contacten over de Einsteintelescoop in Den Haag. De wethouder legt uit dat de raad te zijner tijd over de stand van zaken wordt geïnformeerd.
Daarnaast sluit de vraag van D66 over 2027 aan bij de vraag van het CDA over het mkb-actieprogramma. Het is de bedoeling dat het programma en een update over de stand van zaken, in het eerste kwartaal van 2027 aan de raad worden voorgelegd. Een uitsplitsing naar verschillende onderdelen is technisch mogelijk en kan in het mkb-actieprogramma worden opgenomen.
Ten slotte geeft de wethouder in reactie op de SP aan dat al veel geld naar de Maastricht Brightlands Health Campus gaat, maar dat daarnaast ook middelen nodig zijn voor andere locaties. Binnen de coalitie is afgesproken om € 20 miljoen te reserveren voor het acquireren van bedrijven. De uitwerking van dit bedrag moet nog aan de raad worden voorgelegd. Verder is met de raad afgesproken dat het college de geoormerkte fondsen aan de raad toelicht en de doelstellingen hiervan uiteenzet. De verdere uitwerking, inclusief een aantal scenario's, wordt nog met de raad besproken.

**SP** (Van Gelooven) merkt per interruptie op dat hierover nog geen duidelijkheid bestaat bij de bespreking van de begroting volgende week. De raad heeft daardoor nog geen inzicht in de besteding van de middelen uit die verschillende fondsen. De SP vraagt of de raad daarmee feitelijk een blanco cheque afgeeft of dat er al een voorlopige berekening beschikbaar is. Als alle fondsen bij elkaar worden opgeteld, gaat het immers om een aanzienlijk bedrag.

**Wethouder Mackus** geeft aan dat er een aantal belangrijke opgaven in de stad zijn waarvoor de coalitie verschillende fondsen heeft ingericht. Deze zijn inmiddels als bedragen in de begroting opgenomen. De votering en de concrete invulling worden echter per fonds nog met de raad besproken. De raad krijgt op een later moment volop gelegenheid om hierover mee te besluiten.

*Tweede termijn*

**Volt** (Besuijen) is positief over het nieuwe tarief voor de cruiseschepen en vraagt waarom dit pas in 2028 ingaat en waarom het college kiest voor een Rotterdamse hoogte in plaats van dichterbij, Amsterdam. Daarnaast vraagt Volt of het college een onafhankelijk onderzoek wil laten uitvoeren naar de prijselasticiteit van zowel vraag als aanbod in deze sector, om inzicht te krijgen in de gevolgen van belastingheffing binnen de toeristische branche.

**Wethouder Mackus** zal de vraag over de cruiseschepen schriftelijk beantwoorden **(toezegging)**. De wethouder stuurt hierover een raadsinformatiebrief en daarna kan Volt altijd nog vragen om een onafhankelijk onderzoek.

**De voorzitter** noteert deze toezegging en vervolgt met *Programma 5, sport, cultuur en recreatie*.

*Eerste termijn*

**SAB** (Habets) ziet veel positieve ontwikkelingen in programma 5. Bij sport waardeert de fractie de aandacht voor kinderen en jongeren. Het structureel voortzetten van een Gezond Kindcentrum in Beweging geeft scholen en kinderopvang duidelijkheid voor de toekomst. Verder is SAB positief over de investeringen in nieuwe en vernieuwde sportaccommodaties in de wijken. Op cultureel gebied is SAB positief over de aandacht voor zowel de professionele cultuur als de Maastrichtse volkscultuur. Carnaval, verenigingen, tradities en de Mestreechter Taol vormen een belangrijk onderdeel van de identiteit van de stad. Het is goed dat uit het extra cultuurbudget € 2 miljoen beschikbaar wordt gesteld voor de amateurkunst, cultuurparticipatie, carnavalsverenigingen, volksculturele initiatieven en organisaties die de streektaal in leven houden. Daarmee wordt cultuur ondersteunt op het podium en in verenigingen en gemeenschappen waar zij dagelijks leeft.

Op het gebied van erfgoed worden belangrijke stappen gezet. Met het monumentenfonds kiest de gemeente ervoor om het karakter van Maastricht te behouden. Dat is belangrijk, want het erfgoed onderscheidt Maastricht van andere steden. Verder steunt SAB de inzet op vergroening en recreatie. Een groene stad is mooier en beter bestand tegen de gevolgen van klimaatverandering.
Tegenover deze ambities staat wel een financiële uitdaging. De lasten van dit programma stijgen in de komende jaren fors en de baten stijgen ten opzichte van 2025, maar wel veel minder hard en nemen daarna af. Hierdoor wordt het negatieve resultaat in dit programma groter.
SAB stelt vast dat de sportdeelname in Maastricht achterblijft bij vergelijkbare gemeenten. SAB vraagt welke extra maatregelen het college neemt om meer inwoners te laten sporten en bewegen. SAB vraagt hoe het college grip houdt op de kosten en planning van grote investeringen in de sportaccommodaties. SAB vraagt ook wanneer het college duidelijkheid verwacht te geven over de toekomst van het MVV-stadion.
Over cultuur stelt SAB de volgende vragen. SAB vraagt welk deel van de extra € 2 miljoen is gereserveerd voor de Maastrichtse volkscultuur en de Mestreechter Taol. Ook vraagt SAB hoe het college waarborgt dat deze middelen daadwerkelijk terechtkomen bij de verenigingen en initiatieven die deze tradities levend houden. Daarnaast vraagt SAB welke concrete resultaten met deze investeringen worden beoogd en hoe wordt gemeten of deze worden bereikt.
Over erfgoed vraagt SAB wanneer de raad een concreet voorstel ontvangt over de inzet van het monumentenfonds. Daarnaast wil SAB weten welke prioriteiten het college stelt bij het behoud van monumenten, vestingwerken en andere historische locaties.
Over recreatie en groen vraagt SAB wanneer de eerste resultaten van het vergroeningsfonds zichtbaar worden voor inwoners. Ten slotte vraagt SAB hoe het college ervoor zorgt dat alle wijken profiteren van de vergroeningsmaatregelen en hoe wordt gemeten of de investeringen daadwerkelijk bijdragen aan een groenere en klimaatbestendige stad.

**D66** (Elfassih) merkt op dat in het coalitieakkoord is afgesproken om € 2 miljoen extra in cultuur te investeren. D66 vraagt hoe wordt gewaarborgd dat niet alleen een beperkt aantal instellingen hiervan profiteert, maar het gehele culturele veld in Maastricht. Iedereen moet de kans krijgen om cultuur te beleven of zelf te maken. D66 vraagt hoe kinderen, jongeren en inwoners die niet vanzelfsprekend met cultuur in aanraking komen, toch kunnen worden bereikt en gestimuleerd worden om deel te nemen. Ook vraagt D66 hoe wordt gemeten of daadwerkelijk meer inwoners aan cultuur gaan deelnemen.
Daarnaast investeert de gemeente in culturele locaties, zoals de Bonbonnière en de nieuwe middenzaal van het Theater aan het Vrijthof. Tegelijkertijd wil de gemeente ruimte bieden aan nieuwe makers, amateurkunsten en culturele activiteiten in de wijken. D66 vraagt of deze investeringen goed samengaan en of er, naast de ondersteuning van gevestigde culturele instellingen, voldoende ruimte blijft voor nieuwe ideeën, talent en kleinschalige culturele initiatieven.
Tot slot stelt D66 vragen over de financiering van de intocht van Sinterklaas. Jaarlijks is er onvoldoende budget om de veiligheid te waarborgen en een structurele oplossing blijft uit. Er ontbreekt een grondslag waarop Sinterklaas zelf subsidie kan aanvragen en hierover verantwoording kan afleggen. D66 vraagt of een subsidiemogelijkheid kan worden gecreëerd, bijvoorbeeld binnen het cultuurbeleid, zodat Sinterklaas zelf subsidie kan aanvragen.

**D66** (Sanna) licht toe dat het coalitieakkoord 2026–2030, waarop de programmabegroting 2027 Aon de geng! is gebaseerd, staat voor een beweging van beleid naar uitvoering. Maastricht wil een stad zijn waar cultuur en cultureel erfgoed voor iedereen dichtbij en toegankelijk zijn en waar mensen door cultuur met elkaar worden verbonden. Via de Omgevingsvisie en het coalitieakkoord wordt gewerkt aan een samenhangend cultureel systeem. Voor culturele gebouwen zoals Centre Céramique, Theater aan het Vrijthof en de Bonbonnière wordt samen met makers, verenigingen en scholen ingezet op ontmoeting, participatie en vernieuwing. Tegelijkertijd worden erfgoed, monumenten en tradities gekoesterd en doorgegeven, zodat het karakter van Maastricht behouden blijft. Inwoners zijn trots op hun stad.
D66 vraagt hoe het monumentenfonds ad € 20 miljoen voor de periode 2026–2030 wordt verdeeld (gemiddeld € 5 miljoen per jaar) en of er een duidelijke subsidieregeling komt zodat eigenaren een aanvraag kunnen indienen. D66 wil weten hoe wordt gewaarborgd dat niet alleen eigenaren van grote monumenten, maar ook eigenaren van kleinere monumenten en verenigingen van het fonds gebruik kunnen maken.
Daarnaast vraagt D66 wanneer het bestedingsvoorstel aan de raad wordt voorgelegd en of de raad nog invloed kan uitoefenen op de voorwaarden. Ook vraagt D66 welke regels voor eigenaren worden vereenvoudigd en wanneer zij hiervan in de praktijk iets zullen merken. Verder wil D66 weten of er vaste contactpersonen of loketten komen waar eigenaren terechtkunnen.
Vervolgens vraagt D66 naar de voorbereidingen voor het behoud van onder meer de stadsmuur, het Rondeel en de Hoge en Lage Fronten. D66 wil weten welke concrete werkzaamheden in 2027 worden uitgevoerd, welke kosten hiermee gemoeid zijn en welk bedrag hiervoor uit het fonds wordt ingezet. Ook vraagt D66 hoe inwoners en vrijwilligers bij het behoud van de stadsmuur en de Fronten worden betrokken.

**De voorzitter** geeft aan dat die vragen bij Fysiek horen.

**D66** (Sanna) wil de vragen toch graag inbrengen en vraagt welke drie kerken in de gebedshuizenvisie worden bedoeld en welke nieuwe functies het college hiervoor onderzoekt. Ook vraagt D66 hoe wordt gewaarborgd dat deze kerken plekken blijven waar iedereen welkom is en ruimte bieden aan cultuur, ontmoeting en maatschappelijke functies. Daarnaast vraagt D66 hoe het college ervoor zorgt dat het erfgoed voor iedereen beleefbaar wordt, ook voor jongeren en mensen met een kleine beurs.
Het college wil inwoners een grotere rol geven bij het vertellen van de verhalen over Maastricht. D66 vraagt om een nadere toelichting hierop en wil weten of daarbij ook ruimte komt voor verhalen uit alle wijken en culturen van de stad. Ten slotte vraagt D66 (Sanna) of hij iets verkeerd doet.

**De voorzitter** komt hierop nog terug.

**Senioren (Stads)Partij Maastricht** (Meertens) merkt op dat het exploitatiesaldo van het programma Sport en Cultuur stijgt van € 51 miljoen naar € 58 miljoen. De fractie was net zoals SAB, aanvankelijk ongerust, maar constateert bij de taakvelden dat hierin ook € 4 miljoen aan budget-neutrale mutaties vanuit het Rijk is opgenomen. Het financiële verschil zit vooral in de investering van € 1 miljoen in het Natuurhistorisch Museum en het incidentele extra budget van € 2 miljoen voor cultuur. Dit betekent dat de overige budgetten op zijn minst in stand blijven. De Senioren (Stads)Partij Maastricht verzoekt de auditcommissie om per programma de grote financiële verschillen inzichtelijk te maken.

**Partij voor de Dieren** (Teeuwen) stelt vast dat de editie van Museumnacht Kids een groot succes was. Dit is een mooie en toegankelijke manier om kinderen kennis te laten maken met kunst in Maastricht. Partij voor de Dieren vraagt of voor toekomstige edities structurele dekking nodig is en of hiervoor middelen in de begroting zijn opgenomen.

**GroenLinks** (Smeijsters) vraagt om een toelichting op de structurele financiering van de Bonbonnière in de komende jaren. De eenmalige impuls wordt niet gefinancierd vanuit het programma Cultuur, terwijl jaarlijks wel € 400.000 nodig is. GroenLinks vraagt ten koste van welke andere uitgaven dit bedrag wordt gefinancierd. De fractie benadrukt dat dit niet ten koste mag gaan van kleinschalige, stadsbrede en wijkgerichte initiatieven en makers.
Daarnaast vraagt GroenLinks aandacht voor de extra impuls van € 2 miljoen voor cultuur. Na 2028 valt dit budget terug naar € 0. Ook het landelijke programma Cultuureducatie loopt dan af. GroenLinks vraagt hoe het college voorkomt dat initiatieven en wijkprojecten die nu worden opgebouwd, daarna zonder financiering komen te zitten. Grote BIS-instellingen en kunstscholen krijgen terecht meerjarige financiële zekerheid, maar voor kleinere makers, broedplaatsen, amateurkunsten en volkscultuur blijft het vaak bij kortlopende projectsubsidies of tijdelijke impulsen. GroenLinks vraagt of de wethouder bereid is om bij de uitwerking van bijvoorbeeld de nieuwe cultuurvisie ook voor kleinere culturele organisaties en initiatieven meerjarige subsidies mogelijk te maken, op basis van vertrouwen, zodat zij meer rust en continuïteit krijgen om hun activiteiten verder te ontwikkelen.
GroenLinks vraagt naar de stand van zaken rondom de invulling van de broedplaatsplekken. Het Landbouwbelang wordt eind december ontruimd. GroenLinks wil weten of er voor deze doelgroep inmiddels een alternatieve locatie beschikbaar is.
Daarnaast merkt GroenLinks op dat € 83.000 is gereserveerd voor de nachtburgemeester en de nachtvisie. Diversiteit en inclusie zijn voor de fractie belangrijke aandachtspunten. Een goede nachtvisie is hierbij essentieel. GroenLinks vraagt wanneer de raad concrete stappen kan verwachten, bijvoorbeeld met betrekking tot de procedure voor de verkiezing van een nachtburgemeester.
GroenLinks is positief over het feit dat meer onderzoek wordt gedaan naar de mogelijkheden op sportgebied, zoals buitenzwemmen en vrouwvriendelijke sportvoorzieningen. Ook hierbij zijn diversiteit, inclusie en toegankelijkheid belangrijke aandachtspunten. GroenLinks vraagt of bij de aanleg van nieuwe sporthallen ook wordt gekeken naar de directe omgeving, zodat er meer mogelijkheden ontstaan voor buitensport.

**MAASTRICHT van NU** (Garnier) stelt vast dat Maastricht meer is dan een verzameling gebouwen, monumenten en voorzieningen. De stad wordt vooral gekenmerkt door haar eigen karakter, rijke geschiedenis, tradities en een mooi verenigingsleven. De fractie onderschrijft het belang van investeringen in sport, cultuur, erfgoed en recreatie, en vraagt nadrukkelijk aandacht voor de vraag waar deze investeringen uiteindelijk terechtkomen. Er worden miljoenen geïnvesteerd in grote culturele voorzieningen, zoals de Bonbonnière, het Theater aan het Vrijthof en professionele culturele instellingen. Dit zijn belangrijke voorzieningen voor de stad, maar MAASTRICHT van NU wil voorkomen dat kleinere verenigingen worden vergeten. De fractie noemt onder meer harmonieën, fanfares, carnavalsverenigingen, amateurgezelschappen en vrijwilligers die de Maastrichtse

cultuur dagelijks levend houden. De Mestreechter Geis ontstaat volgens de fractie niet achter een bureau, maar leeft op straat, in de buurten, verenigingslokalen en tijdens tradities. De fractie stelt vast dat SAB ook al vragen heeft gesteld die MAASTRICHT van NU wilde stellen. MAASTRICHT van NU sluit bij die vragen aan.
Tot slot stelt MAASTRICHT van NU een vraag over de subsidieverdeling. De fractie vraagt waarom € 73.000 specifiek wordt toegekend aan drie professionele culturele instellingen en hoe wordt voorkomen dat kleinere culturele organisaties achterblijven.

**Partij Veilig Maastricht** (Pfennings) dankt SAB voor de vragen over sport en cultuur. Partij Veilig Maastricht geeft richting D66 aan dat de vragen over Sinterklaas al schriftelijk zijn gesteld door Partij Veilig Maastricht op 13 oktober jl. De fractie is benieuwd naar de beantwoording.

**D66** (Elfassih) geeft per interruptie aan dat de vraag ging over de grondslag voor de subsidie. Partij Veilig Maastricht heeft die vraag niet gesteld.

**Partij Veilig Maastricht** (Pfennings) merkt op dat voor het MVV-stadion alleen de onderzoekskosten begroot zijn en vraagt of er ook middelen voor de vervolgstap in de begroting staan.

**Volt** (Besuijen) vraagt of het college de zwemvaardigheid van kinderen meeneemt in de sport- en beweegvisie en of het college bereid is om samen met scholen, verenigingen en de provincie te onderzoeken hoe schoolzwemmen voor elk kind toegankelijk wordt. Verder vraagt Volt hoe de verlaging van het budget voor broed- en vrijplaatsen met meer dan driekwart zich verhoudt tot de eerdere toezeggingen van het college over de toekomst van het Landbouwbelang en de andere vrijplaatsen. Vervolgens vraagt Volt waarom de Euregio ontbreekt in het cultuurbeleid en of het college bereid is om de Euregionale dimensie expliciet op te nemen in de nieuwe cultuurvisie. Tot slot heeft Volt een vraag over de Mestreechter Taol. Scholen hebben geen belangstelling voor 1 uur per werk les over de Mestreechter Taol. Dit is echter niet benoemd in de begroting. Volt vraagt of het college de pijn onder scholen over het aanbieden van deze taal met de raad kan delen, inclusief de vraagstelling en welk alternatieve vormen in het deelakkoord worden verkend, die wellicht beter passen bij de scholen.

**Wethouder Jenneskens** dankt SAB voor de complimenten en nuanceert de opmerking dat de sportdeelname in Maastricht achterblijft bij de rest van het land. Volgens de wethouder loopt Maastricht niet achter. De sportdeelname wordt jaarlijks gemonitord via de buurtmonitor. Het blijft echter de ambitie om meer inwoners aan het sporten en bewegen te krijgen. De raad is ook betrokken bij het participatietraject voor de nieuwe sport- en beweegvisie, die momenteel wordt uitgewerkt. Daarbij wordt onder meer gekeken of de juiste activiteiten worden ingezet en hoe sport en bewegen in groepsverband kunnen bijdragen aan het stimuleren van ouderen en andere doelgroepen. Het college komt in het kader van de nieuwe sport- en beweegvisie nog bij de raad terug.
Grip krijgen op de kosten en planning is inderdaad een belangrijk aandachtspunt. Dit wordt gemonitord binnen het Integraal Huisvestingsplan (IHP), waarin sport is gekoppeld aan het primair en voortgezet onderwijs. Het college komt hierover in januari bij de raad terug.
Verder geeft de wethouder aan dat in het coalitieakkoord is afgesproken om gedurende twee jaar € 2 miljoen extra beschikbaar te stellen voor cultuur. Momenteel wordt gewerkt aan een peilvoorstel. Begin 2027 komt het college bij de raad terug om het gesprek aan te gaan over de prioritering, de verdeling van de middelen en de verdere invulling. Vervolgens wordt een uitgewerkt voorstel opgesteld, inclusief de bijbehorende regelingen.
Het is nadrukkelijk de ambitie dat het gehele culturele veld hiervan profiteert. Dat betekent ook dat er verschillen zullen zijn in de omvang en hoogte van de regelingen. Daarnaast heeft het college verschillende ideeën om kinderen meer mogelijkheden te bieden om deel te nemen aan culturele activiteiten, enerzijds door financiële drempels weg te nemen en anderzijds door activiteiten in de wijken te stimuleren. De bibliotheek opent bijvoorbeeld ook vestigingen op andere locaties in de stad. Ook de buurtopera is een mooi voorbeeld. Deze initiatieven worden meegenomen in het kader.
Verder was wethouder Jenneskens aanwezig bij de opening van de Museumnacht Kids, wat inderdaad een groot succes was. De organisatie heeft hiervoor subsidie ontvangen vanuit de Museale regeling. Na de evaluatie en een besluit over een eventueel vervolg, wordt bekeken of de gemeente de organisatie kan ondersteunen.

**GroenLinks** (Smeijsters) herhaalt per interruptie de vraag. Na 2028 valt het budget terug naar € 0. Daarnaast loopt het landelijke programma Cultuureducatie dan ook af. GroenLinks vraagt hoe het college voorkomt dat initiatieven en wijkprojecten die nu worden opgebouwd, zonder financiering komen te zitten.

**Wethouder Jenneskens** licht toe dat de gemeente gedurende de eerste twee jaar een aanvullende investering doet. Daarna zullen binnen het culturele veld verschillende ontwikkelingen plaatsvinden. Het ministerie van

OCW is gestart met de herijking van het bestel voor alle BIS-instellingen, waaronder Opera Zuid, Toneelgroep Maastricht en het Bonnefantenmuseum. Tegen deze achtergrond werkt het college aan een visie op het culturele ecosysteem en de bijdrage die de gemeente wil leveren aan de kosten van zowel professionele instellingen als broedplaatsen en andere culturele initiatieven. Daarnaast is nog onduidelijk of het landelijke programma Cultuureducatie een vervolg krijgt. Daarom is dit als PM-post opgenomen. Dit maakt deel uit van de lobby en van de visie voor de periode na de twee jaar. De verwachting is dat er eerder minder dan meer landelijke middelen naar Maastricht zullen komen. Dit wordt nog een ingewikkeld vraagstuk.

**SAB** (Habets) heeft per interruptie nog vragen over erfgoed en recreatie, die blijkbaar door de collega van wethouder Jenneskens worden beantwoord.

**De voorzitter** legt uit dat dit ook in tweede termijn nog kan.

**SP** (Van Gelooven) stelt voor dat Maastricht ervoor kiest de culturele voorzieningen voort te zetten. De fractie vindt het kwalijk dat het budget na 2028 terugvalt naar € 0. Volgens de SP moet het college ervoor kiezen het culturele bestel in Maastricht op peil te houden. Daarmee kiest de gemeente voor de eigen inwoners, in plaats van het beleid van het Rijk te volgen. Volgens de fractie zijn er op andere plekken voldoende middelen beschikbaar om de culturele voorzieningen voort te zetten.

**Wethouder Jenneskens** verduidelijkt dat het niet de bedoeling is dat de gemeente de culturele voorzieningen niet voortzet. Het is echter lastig om nu al aan te geven welke bijdrage de gemeente na de eerste twee jaar kan leveren, zolang niet duidelijk is of en hoeveel landelijke middelen wegvallen. De rijksbijdragen voor cultuureducatie zijn immers aanzienlijk. Het college zet bepaalde activiteiten dus voort en gaat samen met de raad in gesprek over de periode na die twee jaar. De wethouder kan daarover op dit moment echter geen uitspraken doen. Mochten de subsidies voor de drie BIS-instellingen wegvallen, gaat het immers om miljoenen euro's. De wethouder onderschrijft het belang van cultuur op alle fronten. Mogelijk komt er bovendien dekking vanuit andere regelingen. Het college wil samen met de raad kijken naar de toekomst van de cultuurbegroting van deze stad. Verder komt het college in het tweede kwartaal van 2027 terug op de nachtburgemeester en de nachtvisie. Er is op dit moment nog geen vacature opengezet.
Daarnaast wordt bij de bouw van nieuwe sporthallen ook gekeken naar de mogelijkheden voor buitensport. Zo wordt bij het Sint-Maartenscollege bewust gekozen voor een beweegvriendelijke omgeving, waarin ook in de buitenruimte gesport kan worden. Dit geldt eveneens voor de ontwikkeling van sporthal Oost en het KernKindCentrum De Loper in het primair onderwijs. De mogelijkheden zijn echter afhankelijk van de omgeving. In het IHP is aangegeven waar een beweegvriendelijke omgeving gerealiseerd kan worden. De uitvoering hiervan brengt in de praktijk verschillende vraagstukken met zich mee.
Verder komt de wethouder nog terug op de vragen van MAASTRICHT van NU over de Maastrichtse volkscultuur en de Mestreechter Geis.
In antwoord op de vraag over de balans tussen professionele instellingen en kleine organisaties geeft de wethouder aan dat dit onderdeel is van het peilvoorstel. Er zijn al enkele besluiten genomen over het voortzetten van de ondersteuning van een aantal professionele instellingen. Deze zijn meegenomen in de begroting. Over de overige keuzes gaat het college in januari bij het peilvoorstel met de raad in gesprek.
In antwoord op Volt geeft de wethouder aan dat de SP in juni/juli 2026 een motie heeft ingediend over zwemvaardigheid en schoolzwemmen. De wethouder heeft destijds toegezegd dit te zullen onderzoeken. Dit onderzoek loopt momenteel. Begin 2027 komt de wethouder hierop terug. Dit hangt ook deels samen met het onderzoek naar de behoefte aan zwemwater, dat mede naar aanleiding van de motie van Partij Veilig Maastricht wordt uitgevoerd. Ten slotte is er absoluut aandacht voor de Euregionale dimensie in de cultuurvisie. Dit wordt meegenomen. De wethouder hoort dit ook vaak terug uit het veld.

**Wethouder Kern** legt uit dat dit jaar de subsidie voor de intocht van Sinterklaas is verhoogd van € 3.000 naar € 7.500. Dit staat in de begroting. Sinterklaas is ook op zoek naar cadeautjes en de gemeente gaat dit gesprek met hem aan. Verder heeft de raad eerder besloten dat de € 400.000 voor de Bonbonnière structureel wordt en dat dit niet ten koste gaat van andere dingen. De programmering in de Bonbonnière is gericht op verenigingen en de lokale cultuur.

**GroenLinks** (Smeijsters) vraagt per interruptie hoe de € 400.000 voor de Bonbonnière zich verhoudt tot het beschikbare cultuurbudget. Een jaarlijkse bijdrage van € 400.000 is immers een aanzienlijk bedrag. Bovendien ligt de Bonbonnière in de binnenstad en is niet gericht op alle wijken. GroenLinks is bezorgd.

**Wethouder Kern** legt uit dat de raad eerder heeft besloten om dat bedrag beschikbaar te stellen en daarom is dit in de begroting opgenomen. De wethouder heeft de verhoudingen nu niet paraat, maar dat is wel zichtbaar in de begroting. De Bonbonnière bevindt zich inderdaad in de binnenstad, maar wordt voor alle verenigingen die

mee willen doen aan die programmering. De verenigingen kunnen allemaal van de Bonbonnière gebruikmaken. De wethouder komt met die programmering nog terug naar de raad.
In antwoord op de vragen over de broed- en vrijplaatsen geeft de wethouder aan dat de gebruikers van het Landbouwbelang zijn meegenomen in de gesprekken over de rafelranden, waaruit de pilot voor de broed- en vrijplaatsen is ontstaan. Een groot deel van de gebruikers van het Landbouwbelang heeft een plek gevonden in die pilot. Het bedrag wat in de begroting staat is specifiek bedoeld voor de broed- en vrijplaatsen en is een ophoging en geen daling. Het bedrag wat eerder al in de begroting stond, blijft ook beschikbaar.

**Wethouder Mackus** geeft richting SAB en Partij Veilig Maastricht over het MVV-stadion aan dat eerder is gecommuniceerd dat eind dit jaar de studie naar verkeer en veiligheid afgerond moet zijn. Het college zal de raad daarover informeren. Daarna wordt in de eerste helft van 2027 de discussie met de raad gevoerd.

**SAB** (Habets) vraagt per interruptie meer uitleg over de eerste helft van 2027.

**Wethouder Mackus** wil eerst de resultaten van de studie naar verkeer en veiligheid afwachten. Het is lastig om hierop vooruit te lopen. In antwoord aan Partij Veilig Maastricht licht de wethouder toe dat er al € 7 miljoen in de begroting is gereserveerd. Over eventuele aanvullende middelen kan de wethouder op dit moment geen uitspraken doen.
Verder zal het monumentenfonds uiterlijk in het tweede kwartaal van 2027, net als de andere fondsen, aan de raad worden voorgelegd.
Tot slot merkt de wethouder op dat D66 veel vragen heeft gesteld die vooruitlopen op de uitwerking. Deze uitwerkingen worden te zijner tijd met de raad besproken.

**Wethouder Noteborn** legt richting SAB uit dat groen en het vergroeningsfonds bij Fysiek horen. De wethouder vraagt om de vraag te herhalen.

**SAB** (Habets) vraagt wanneer de eerste resultaten van het vergroeningsfonds zichtbaar worden voor inwoners.

**Wethouder Noteborn** legt uit dat in de begroting het geld wordt gereserveerd. De gemeente is al bezig met het zoeken en voorbereiden van projecten, die volgend jaar aan de raad worden voorgelegd. De uitvoering zal wel langer duren. De vraag had in het domein Fysiek gesteld moeten worden.
In antwoord op de vraag van Volt over de Mestreechter Taol geeft de wethouder aan dat de scholen positief waren over het project, maar dat het lastig blijkt om dit in het curriculum in te passen. De wethouder stelt voor om dit onderwerp mee te nemen in het deelakkoord over de Mestreechter Taol, dat volgend jaar aan de raad wordt voorgelegd. De wethouder wil een menukaart opstellen waaruit de raad kan kiezen. Op dat moment kan ook de educatie worden meegenomen.

**D66** (Sanna) herhaalt per interruptie de vragen over de stadsmuur, het Rondeel en de Fronten en de vragen over de drie kerken.

**Wethouder Mackus** geeft aan dat een aantal zaken echt bij Fysiek horen. De technische vraag kan schriftelijk worden beantwoord.

**D66** (Sanna) wacht de bespreking van het monumentenbeleid af.

**D66** (Elfassih) licht per interruptie toe dat de vraag over Sinterklaas betrekking heeft op de mogelijkheid om regulier subsidie aan te vragen voor een periode van drie of vijf jaar en op de grondslag. Het doel is te voorkomen dat dit onderwerp jaarlijks opnieuw aan de orde moet komen.

**Wethouder Kern** bedoelde dit met het gesprek aangaan over de toekomst.

**D66** (Elfassih) vraagt om een toezegging, dus dat de reactie terugkomt naar de raad.

**Wethouder Kern** zegt toe de raad nader te informeren over de subsidie voor Sinterklaas **(toezegging)**.

*Tweede termijn*

**Volt** (Besuijen) verwijst naar pagina 46, waar staat dat de begroting voor broed- en vrijplaatsen van € 498.000 naar € 111.000 gaat. Volt vraagt uitleg over de stijging waarover de wethouder sprak.

**Partij Veilig Maastricht** (Pfennings) geeft richting wethouder Kern aan dat de bijdrage voor Sinterklaas al in 2025 is verhoogd.

**GroenLinks** (Smeijsters) vindt de Bonbonnière een mooi project en is benieuwd naar de verdere invulling. De fractie maakt zich echter zorgen over de structurele financiering van de Bonbonnière, zeker gezien de mogelijke bezuinigingen op landelijke cultuurprogramma's. Hierdoor dreigen de beschikbare middelen af te nemen, terwijl een jaarlijkse bijdrage van € 400.000 een aanzienlijk bedrag is.

**Wethouder Kern** bevestigt dat de bijdrage voor Sinterklaas al in 2025 is verhoogd. In antwoord op Volt licht de wethouder toe dat er destijds een incidentele verhoging heeft plaatsgevonden voor de pilot. Dit bedrag blijft ook in 2027 beschikbaar. Daarna valt het terug naar het reguliere budget.
De wethouder kan echter niet precies aangeven onder welke begrotingspost de € 400.000 voor de Bonbonnière zal vallen. Dit bedrag wordt niet verrekend met andere cultuurmiddelen. Het betreft immers een extra bedrag ad € 400.000 waarvan de raad heeft besloten structureel beschikbaar te stellen.

**GroenLinks** (Smeijsters) vraagt om dit schriftelijk toe te lichten.

**Wethouder Kern** zal uitzoeken of er aanvullende informatie is.

**GroenLinks** (Smeijsters) vraagt om inzichtelijk te maken hoe de € 400.000 voor de Bonbonnière zich verhoudt tot de toekomstige cultuurbegroting. De fractie wil weten welk deel van het budget voor cultuur naar de Bonbonnière gaat en welk bedrag er vervolgens voor de overige culturele activiteiten overblijft.

**Wethouder Kern** benadrukt nogmaals dat de € 400.000 voor de Bonbonnière een extra bedrag betreft en niet ten laste komt van het reguliere cultuurbudget. Het gaat om een structurele bijdrage. Dit is zo besloten door de raad.

**De voorzitter** stelt vast dat dit antwoord voor GroenLinks duidelijk en voldoende is.

**Partij Veilig Maastricht** (Pfennings) vraagt per interruptie om voor de bijdrage voor Sinterklaas te kijken naar de subsidiegrondslag en of een structurele bijdrage mogelijk is.

**Wethouder Kern** geeft aan dat D66 dat al gevraagd heeft. De wethouder heeft al toegezegd daarover het gesprek aan te gaan en de mogelijkheden en noden te zullen onderzoeken.

**Partij Veilig Maastricht** (Pfennings) vraagt hoe de wethouder hierop terugkomt.

**Wethouder Kern** komt hierop schriftelijk terug voor de behandeling van de begroting in de raadsvergadering.

**De voorzitter** stelt vast dat programma 3 en 5 hiermee zijn behandeld. De voorzitter heeft twee toezeggingen genoteerd. Wethouder Mackus heeft aan Volt een toezegging gedaan over toerisme. Wethouder Kern heeft aan D66 en Partij Veilig Maastricht toegezegd terug te komen op de subsidie voor Sinterklaas.

| |
|---|
| **Toezegging**:<br><br>Wethouder Mackus zegt aan de heer Besuijen (Volt) toe om de beantwoording op zijn vraag over het tarief bij overnachten voor cruiseschepen, waarom niet het tarief van Amsterdam wordt gevolgd, schriftelijk te beantwoorden. |
| |
| **Toezegging**:<br><br>Wethouder Kern zegt toe: Voor de raadsvergadering schriftelijk terug te komen op de vraag van mevrouw Elfassi (D66) inzake de vraag over de subsidie voor sinterklaas en daarover het gesprek aan te gaan |